

Til skolens leder

Styrelsen for Undervisning og
Kvalitet

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk
CVR nr. 29634750

Nye regler vedrørende tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på efterskoler og frie fagskoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud

30. oktober 2015
Sags nr.:
004.82Q.571

Fra 1. august 2016 indføres et nyt tilskudssystem til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand på efterskoler og frie fagskoler.

Der henvises til Lov nr. 688 af 27. maj 2015 om ændring af lov om fri-skoler og private grundskoler m.v. og lov om efterskoler og frie fagskoler samt Lovbekendtgørelse nr. 785 af 15. juni 2015 (primært § 26: Tilskud til skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud).

Det nye tilskudssystem er baseret på en taxametermodel, hvor skolens tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand ydes på baggrund af en på finansloven fastsat takst og en gennemført aktivitet i skoleåret, der slutter i året før finansåret¹.

Tilskuddet består af:

- En grundtakst til alle elever på skolen
- En tillægstakst 1 til elever med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand svarende til støtte i mindst 9 timer ugentligt²
- En tillægstakst 2 for elever med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand med særligt omfattende støttebehov.

---

¹ Begrebet ”Tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand” anvendes her samlet om de særlige tilskud som skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud modtager til den specialpædagogiske indsats til alle skolens elever jf. lovens § 26, uagtet at nogle elever ikke har behov for specialundervisning svarende til støtte i mindst 9 timer ugentligt.

² Der henvises til folkeskolelovens § 3, stk. 2, hvoraf det fremgår, at specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand gives til børn, hvis undervisning i den almindelige klasse kun kan gennemføres med støtte i mindst 9 undervisningstimer (à 60 minutter) ugentligt

Tilskuddet beregnes på baggrund af antallet af elever i det skoleår, der slutter i året før finansåret samt de på finansloven vedtagne takster.

Den gældende tilskudsmodel, hvorefter § 25-tilskuddene er knyttet til den enkelte elev og bevilges på baggrund af en individuel ansøgning for hver enkelt elev vedlagt udtalelse fra PPR (og fra skolen for så vidt angår § 25, stk. 2-tilskud), gælder i skoleåret 2015/16 og bortfalder herefter.

Fra og med skoleåret 2016/17 skal der således ikke længere søges specifikt tilskud til specialundervisning (§ 25, stk. 1) eller til lærertimer til elever med svære handicap (§ 25, stk. 2), idet disse tilskud – efter en overgangsordning - afløses af de nye takster. Tilskudsperioden omlægges ligeledes til at følge finansåret.

Skolerne skal med overgangen til det nye tilskudssystem være særligt opmærksomme på nedenstående:

- Ikrafttræden og overgangsordning
- Taksterne
- Betingelser for beregningsgrundlaget for tilskud
- Aktivitetsindberetning

Punkterne gennemgås i hovedtræk nedenfor.

Tilskud til praktisk medhjælp/personlig assistance og tilskud til hjælpemidler til elever med særlige behov herfor ydes fortsat efter gældende regler, jf. afsnit 2 og 3.

1. Tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand³

1.1 Ikrafttræden og overgangsordning

For indeværende skoleår 2015/16 søges der tilskud efter hidtil gældende regler. Loven træder i kraft den 1. august 2015, men det nye tilskudssystem finder først anvendelse fra 1. januar 2018, da skoleåret 2015/16 administreres som hidtil, og der dernæst er vedtaget en halvanden års overgangsordning for perioden fra 1. august 2016 til 31. december 2017.

Overgangsordningen består af følgende to elementer:

For perioden fra den 1. august til 31. december 2016 beregnes skolens tilskud således, at den enkelte skoles tilskud svarer til skolens samlede tilskud, der i perioden fra den 1. august 2015 til den 31. december 2015 er ydet til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter den hidtil gældende § 25, stk. 1, samt til lærertimer til elever med svære handicap efter den hidtil gældende § 25, stk. 2.

---

³ Undtaget tilskud til personlig assistance – se afsnit 2

Tilskuddet beregnes af ministeriet, og udbetales i fem lige store månedlige rater i efteråret 2016. Tilskuddet er endeligt og efterreguleres ikke.

For 2017 beregnes skolens tilskud således, at den enkelte skoles tilskud svarer til skolens samlede tilskud, der i skoleåret 2015/16 er ydet til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter den hidtil gældende § 25, stk. 1, samt til lærertimer til elever med svære handicap efter den hidtil gældende § 25, stk. 2.

Tilskuddet beregnes af ministeriet, og udbetales i 12 lige store månedlige rater i 2017. Tilskuddet er endeligt og efterreguleres ikke.

1.2 De forskellige takster

Fra og med 1. januar 2018 ydes der tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand med udgangspunkt i følgende tre takster:

- 1) Grundtakst hvor alle elever indgår i beregningen
- 2) Tillægstakst 1, hvor elever med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand indgår i beregningen
- 3) Tillægstakst 2, hvor elever med behov for specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand *og med særligt omfattende støttebehov* indgår i beregningen

En elev kan enten udløse a) grundtakst alene, b) grundtakst + tillægstakst 1 eller c) grundtakst + tillægstakst 2.

De enkelte takster fastsættes på de årlige finanslove og vil første gang fremgå af finansloven for 2018.

1.3. Beregningsgrundlag for tilskud efter grundtakst

Grundtaksten udbetales til alle elever på baggrund af skolens godkendelse til samlet særligt tilbud. Skolen skal som hidtil vurdere om eleven har behov for skolens særlige tilbud, men der skal hverken indhentes udtalelse fra PPR eller foreligge en plan for elevens undervisning, for at skolen vil modtage grundtaksten.

1.4 Beregningsgrundlag for tilskud efter tillægstakst 1 og 2

For, at en elev kan indgå i beregningsgrundlaget for tilskud efter tillægstakst 1 skal følgende to betingelser være opfyldt:

1. Der foreligger på skolen en aktuel skriftlig udtalelse fra pædagogisk-psykologisk rådgivning i elevens tidligere skolekommune om, at elevens støttebehov er mindst 9 ugentlige undervisningstimer⁴
2. Skolen har udarbejdet en skriftlig plan for indsatsen for den pågældende elev.

For, at en elev kan indgå i beregningsgrundlaget for tilskud efter tillægstakst 2 skal følgende tre betingelser være opfyldt:

1. Der foreligger på skolen en aktuel skriftlig udtalelse fra pædagogisk-psykologisk rådgivning i elevens tidligere skolekommune om, at elevens støttebehov er mindst 9 ugentlige undervisningstimer⁵
2. Der foreligger på skolen en aktuel skriftlig udtalelse fra pædagogisk-psykologisk rådgivning i elevens tidligere skolekommune om, at elevens støttebehov er særligt omfattende
3. Skolen har udarbejdet en skriftlig plan for indsatsen for den pågældende elev.

Tillægstakst 2 er - som det fremgår af lovteksten - til elever med et særligt omfattende støttebehov, og det er forventningen, at elever med særligt omfattende støttebehov vil udgøre en begrænset andel af specialundervisningseleverne. Ministeriet vil senere udsende vejledning til såvel skoler som PPR om, hvad der mere præcist skal forstås ved særligt omfattende støttebehov.

Da vejledningen endnu ikke er udarbejdet, kan PPR på nuværende tidspunkt ikke vurdere, hvorvidt en elev har et særligt omfattende støttebehov. Derfor må de skoler, der allerede nu er i gang med at indhente udtalelser fra PPR, i første omgang få lavet udtalelser der alene forholder sig til, hvorvidt elevens støttebehov er mindst 9 ugentlige undervisningstimer (dvs. har behov for specialundervisning). Dernæst vil PPR – for de få elever, det måtte blive aktuelt for – senere skulle lave en tillægsskrivelse, der forholder sig til om elevens behov er særligt omfattende.

PPR-udtalelsen/udtalelsen fra den faglige-sagkyndige person samt den skriftlige plan skal opbevares på skolen til brug for revisor og eventuelt tilsyn på området. Dokumentation skal altså ikke indsendes til Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

PPR-udtalelsen skal så vidt muligt indhentes i forbindelse med elevens optagelse på skolen. Den skriftlige plan skal ligeledes så vidt muligt foreligge på skolen forud for skoleårets begyndelse. Dette uagtet at indberetningen først finder sted, når skoleåret er afsluttet.

---

⁴ For elever på frie fagskoler, der er fyldt 18 år ved kursets begyndelse, erstattes udtalelsen fra pædagogisk-psykologisk rådgivning af en tilsvarende udtalelse fra en faglig, sagkyndig person, der er uafhængig af skolen.

⁵ Se note 2

Vær opmærksom på, at det kommende skoleår 2016/17 bliver første skoleår med krav om planer og PPR-udtalelser jf. ovenfor.

Skolen skal desuden systematisk og løbende evaluere indsatsen over for elever, der indgår i beregningen af tillægstakst 1 og 2, hvilket vil være naturligt at indarbejde i den skriftlige plan.

Skolen skal endeligt redegøre særskilt for tilskuddets anvendelse i ledelsesberetningen i årsrapporten.

1.5 Indberetning af aktivitet

Med den nye ordning skal skolerne fremover indberette specialundervisningsaktivitet⁶ for det afsluttede skoleår primo oktober sammen med den øvrige aktivitetsindberetning.

Der skal ikke indberettes specialundervisningsaktivitet for skoleåret 2015/16 i oktober 2016, da skolernes tilskud i 2017 er beregnet på baggrund af tilskuddene i skoleåret 2015/16. Disse data trækkes af styrelsen fra fagsystemet SPS2005.

Første gang skolen skal indberette specialundervisningsaktivitet bliver i oktober 2017, hvor specialundervisningsaktiviteten for skoleåret 2016/17 indberettes. Denne indberetning bestemmer specialundervisningstilskuddet i 2018. Alle skoler vil i god tid forud for indberetningen blive orienteret om selve indberetningen.

Grundtaksten beregnes som nævnt oven for på baggrund af skolens samlede aktivitet, og derfor skal der ikke laves en særlig indberetning på denne.

2. Tilskud til personlig assistance (tidligere praktisk medhjælp)

Det nuværende tilskud til praktisk medhjælp ændrer navn til tilskud til personlig assistance. Årsagen er alene et hensyn til en sproglig harmonisering med folkeskolens specialundervisningsbekendtgørelse. Personlig assistance anvendes fortsat til at hjælpe elever til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen.

Tilskud til personlig assistance søges efter de hidtil gældende regler. Tilskud ydes således fortsat som timebaseret tilskud til den enkelte elev i fagsystemet SPS2005, og bevillingerne vil fortsat følge skoleåret.

Da der søges cpr-tilskud til personlig assistance, skal elever med behov for personlig assistance ikke indgå i aktivitetsindberetningen, medmindre at de ud over behovet for personlig assistance, har et specialundervisningsbehov.

---

⁶ I indberetningen vil der blive skelnet mellem a) elever med behov for specialundervisning og b) elever med behov for specialundervisning med særligt omfattende støttebehov

3. Tilskud til hjælpemidler til elever med særlige behov herfor (tidligere tilskud til hjælpemidler til elever med svære handicap)

Det nuværende tilskud til hjælpemidler til elever med svære handicap ændrer navn til tilskud til hjælpemidler til elever i tilfælde, hvor der er et særligt behov herfor. Begrebet ”elever med svære handicap” anvendes sjældent i dag og aldrig om ordblinde elever, der er den primære gruppe af elever, der søges hjælpemidler til. Derfor anvendes i stedet udtrykket ”elever med særlige behov for hjælpemidler”.

Der ændres i øvrigt ikke på gældende regler. Det er fortsat ikke muligt for skoler godkendt med et samlet særligt undervisningstilbud at søge tilskud til hjælpemidler til elever, der er omfattet af skolens særlige undervisningstilbud (eksempelvis tilskud til hjælpemidler til ordblinde elever på ordblinde-efterskolerne).

Selve ansøgningsproceduren ændres heller ikke, hvilket betyder, at der kan søges tilskud løbende, når behovet for et hjælpemiddel opstår. Der søges fortsat tilskud i fagsystemet SPS2005.

Har du spørgsmål til ovenstående, kan du kontakte Kontor for SPS og Fastholdelse på tlf. 33 92 60 03 (mellem 10.00 og 12.00) eller på e-mail sps@ktst.dk

Der henvises i øvrigt til oversigterne på sidste side.

Med venlig hilsen

Sine Eggert
Fuldmægtig
Direkte tlf. +45 33 92 57 66
Sine.Eggert@stukuvn.dk

1. Oversigt over aktivitet

Periode	Specialundervisning	Praktisk medhjælp og hjælpemidler
Skoleåret 2015/16	Tilskud til specialundervisning (§ 25, stk. 1) og tilskud til lærertimer (§ 25, stk. 2) søges i fagsystemet SPS2005, vedhæftet relevant dokumentation. Der kan søges tilskud løbende.	Tilskud til praktisk medhjælp/personlig assistance samt tilskud til hjælpemidler søges i fagsystemet SPS2005 vedhæftet relevant dokumentation.
Oktober 2016	Ingen indberetning af specialundervisningsaktivitet, idet tilskuddet i 2017 beregnes med udgangspunkt i overgangsordning.	Ingen indberetning på praktisk medhjælp/personlig assistance
Skoleåret 2016/17	Der skal <i>ikke</i> søges tilskud til specialundervisning, da skolen modtager tilskud uden ansøgning jf. overgangsordningen. Der skal indhentes udtalelse fra PPR samt udarbejdes planer for indsatsen for elever med behov for specialundervisning <i>om muligt inden kurssets start</i> . Dokumentationen anvendes senere i forbindelse med indberetning i oktober 2017.	Tilskud til praktisk medhjælp/personlig assistance samt tilskud til hjælpemidler søges i fagsystemet SPS2005 vedhæftet relevant dokumentation.
Oktober 2017	Skolerne indberetter specialundervisningsaktivitet for skoleåret 2016/17 via ministeriets indberetningsportal med henblik på beregning af tilskud i 2018.	Ingen indberetning på praktisk medhjælp/personlig assistance

2. Oversigt over tilskud

Periode	Specialundervisning	Praktisk medhjælp + hjælpemidler
Skoleåret 2015/16	Tilskud til specialundervisning (§ 25, stk. 1) og lærertimer (§ 25, stk. 2) udbetales månedligt på baggrund af ansøgning om tilskud (via SPS2005)	Tilskud til praktisk medhjælp/personlig assistance samt tilskud til hjælpemidler søges via SPS2005.
1. august- 31. august 2016	Overgangsordning: Tilskud til specialundervisning udbetales uden ansøgning. Tilskud svarer til tilskud til specialundervisning/lærertimer i efteråret 2015.	Tilskud til praktisk medhjælp/personlig assistance søges for et skoleår ad gangen.
2017	Overgangsordning: Tilskud til specialundervisning udbetales uden ansøgning. Tilskud svarer til tilskud til specialundervisning/lærertimer i skoleåret 2015/16.	Tilskud til hjælpemidler søges løbende
2018	Tilskud på baggrund af aktivitet i skoleåret 2016/17 (beregnes på baggrund af skolernes egne indberetninger i oktober 2017).	